

RESUM DE LA TESI DOCTORAL

Conéixer és Recordar.

PLATÓ

El patrimoni urbà com a conservador de la memòria col·lectiva és el reflex i referència de la identitat d'una societat, és un bé únic i irremplaçable el manteniment del qual depén del seu reconeixement per part d'esta societat. Molts són els factors que configuren el patrimoni urbà i qualsevol canvi en l'espai públic pot produir llocs tant de trobada, com de pas o d'abandonament.

La present investigació mostra com la interactuació entre els diferents agents socials, econòmics, les administracions públiques i les legislacions que confluïxen en els espais més sensibles, com són els centres històrics protegits, poden provocar la formació d'espais frontera, microbords, dins de la ciutat consolidada.

Durant el segle XX es van desenvolupar diverses teories sobre la conveniència i les formes d'intervindre en la ciutat, cada una amb marcades bases polítiques i, fonamentalment, econòmiques. Aquestes teories, totes amb l'objectiu comú d'aconseguir ciutats de qualitat, han deixat empremta en la ciutat a través del planeament.

En el present estudi, centrat en la ciutat de València, i en concret en el seu Centre Històric Protegit, Ciutat Vella, s'han revisat la influència i empremtes de les distintes teories urbanístiques sorgides en l'últim terç del segle XX; en el seu planejament i en com estes, junt amb la legislació urbanística i patrimonial i els agents socials, han contribuït al canvi de la ciutat.

Es partix d'un model de ciutat tradicional compacta, formada per monuments i vivendes col·lectives que, teòricament, afavorixen la integració social. Una ciutat eficient dotada d'una bona urbanització, amb uns servicis i una mobilitat adaptats a les necessitats de desenvolupament de la seua societat. Un àmbit d'estudi amb un important llegat històric, una trama i un paisatge urbà heretats; són espais que compten amb les premisses legals de la conservació del seu teixit urbà històric i dels immobles amb valors patrimonials. La investigació ha permés comprovar també, com a l'introduir canvis que provoquen trencats en la trama o en la morfologia urbana es pot generar el risc de fer desaparéixer eixa ciutat heretada.

La investigació ha analitzat les intervencions que l'Administració ha dut a terme, durant la primera dècada del segle XXI, en espais de significat, importància i reconegut valor patrimonial en la ciutat, amb l'objectiu d'identificar els processos i factors que poden formalitzar espais frontera o bords urbans dins de la ciutat consolidada. Tenint en compte que cada barri és diferent, té unes característiques físiques específiques, morfologia, usos, activitats i espais públics propis, i que a estes singularitats s'unix l'existència de Béns d'Interés Cultural i dels seus entorns de protecció. Espais singulars que actuen com a focus estratègics de gran atracció.

L'anàlisi es centra en cinc actuacions urbanes promogudes per l'Administració Local i que van comptar, segons marca la legislació, amb l'autorització i cautela patrimonial de l'Administració Autonòmica. L'estudi s'ha centrat en els següents espais públics del Centre Històric Protegit: la Plaça de Décimo Junio Bruto, la Plaça del Patriarca, la Plaça del Pilar, la Plaça Redona i la Plaça del Tossal.

Els factors que poden influir en la transformació dels espais públics depenen, entre altres qüestions, de les oportunitats polítiques i econòmiques, de la multifuncionalitat de cada espai, de la seua adaptació a nous usos i d'aspectes socials relacionats amb la qualitat de vida dels habitants. D'ací la seua variació i complexitat a l'hora de triar els elements i aspectes que permeten el diagnòstic. S'han tingut en compte:

Aspectes culturals com històrics, patrimonials, legislatius, de morfologia de cada àmbit, activitats econòmiques, en concret les vinculades al turisme i com aquest influïx en la transformació de les tipologies edificatòries.

Elements no biòtics de qualitat urbana com la compatibilitat entre accessibilitat i mobilitat o el mobiliari, entre altres.

Elements biòtics de percepció sensorial de l'espai i indicadors de sostenibilitat urbana com la qualitat d'espais verds o la permeabilitat del sòl.

